

Vetenskaplig kritik mot Jordbruksverkets föreskrifter

Bakgrunden till Jordbruksverkets förslag till nya djurskyddsföreskrifter som innebär tidigare avvänjning för en del av smågrisarna är att lättare kunna konkurrera med produktivitetsökningar. Samtidigt har Sveriges riksdag varit tydlig med att det svenska djurskyddet inte får försämrats. Jordbruksverkets förslag har föranlett att Sveriges mest framstående forskare inom svensk djurvälstånd kritiserat förslaget vetenskaplighet och ifrågasatt myndighetens hantering.

Forskare i Göteborgs-Posten: Jordbruksverkets förslag gör avsteg från djurskyddslagen och leder till sämre djurhälsa och ökad antibiotikaanvändning

I en debattartikel i Göteborgs-Posten skriver tio forskare att:

”En av de föreskriftsändringar som diskuterats mest på senare tid är sänkt avvänjningsålder för smågrisar. Det föreslås att upp till tio procent av grisarna ska få avvänjas vid tre veckors ålder i stället för nuvarande fyra veckor. Här väljer Jordbruksverket att bortse från internationellt erkänd vetenskaplig forskning på området och i stället luta sitt beslut mot en enda begränsad observationsstudie, initierad av grisbranschen själva. Denna studie kunde inte visa på några positiva effekter för grisarna.”¹

Artikeln är undertecknad av Helena Röcklinsberg, docent SLU, Bo Algers, professor emeritus, SLU, Lotta Berg, professor, SLU, Harry Blokhuis, professor, SLU, Stefan Gunnarsson, docent, SLU, Jan Hultgren, docent SLU, Per Jensen, professor, Linköpings Universitet, Linda Keeling, professor, SLU, Frida Lundmark, adjunkt, SLU och Anna Wallenbeck, docent, SLU.

Forskarna uppmanar Jordbruksverket att dra tillbaka förslagen till nya föreskrifter för lantbruksdjur respektive häst och att använda den tillgängliga forskning som finns i arbetet kring djurskyddsföreskrifterna samt att ta hänsyn till remissinstansernas kritik och synpunkter, liksom till synpunkter från det kommande av regeringen beslutade vetenskapliga rådet för djurskyddsfrågor.

Håkan Henriksson, divisionsdirektör, och Helena Elofsson, djurskyddssamordnare, bägge på Jordbruksverket, svarar att deras bild är att förslaget kan genomföras med bibehållen djurvälstånd, baserat bland annat på den studie som genomförts.²

I slutrepliken problematiserar forskarna att Jordbruksverket i och med detta avfärdar flera vetenskapliga och mer informativa studier medan en studie som är upplagd av griskulturingen utgör det enda underlaget för förslaget om sänkt avvänjningsålder för griskultingar.

Forskarna pekar på att modellen i Jordbruksverkets förslag leder till risk för sämre djurhälsa, och vetenskapligt väldokumenterad, ökad antibiotikaanvändning.

”Dessutom innebär vissa delar av förslagen avsteg från två grundbultar i lagen: den förebyggande funktionen försvinner (kultingars beteendeproblem bedöms efter tidig avvänjning, och man kan ingripa i en hästhållning först sedan lidande uppstått); och

---

¹ ”Jordbruksverket går bara grisbranschens ärenden” www.gp.se/nyheter/debatt/jordbruksverket-g%C3%A5r-bara-grisbranschens-%C3%A4renden-1.4699093 Göteborgs-Posten 2017-10-05

² ”Vi har förtroende för svensk grisuppfödning” www.gp.se/nyheter/debatt/vi-har-f%C3%B6rtroende-f%C3%B6r-svensk-grisuppf%C3%B6dning-1.4707147 Göteborgs-Posten 2017-10-09

skyddet för det enskilda djuret upphävs (gruppbedomning av kulingarna innebär att tio procent inte har samma skydd som övriga).³

Forskare på SvD debatt: Ta inte smågrisarna från suggan ännu tidigare

Bo Algers, professor emeritus, SLU, mfl skriver att tidigare avvänjning innebär hälsorisker för grisarna och är en kompromiss med vetenskap, djurskydd och folkhälsa.⁴

Veterinärer: Att Sverige ska konkurrera med andra länders grisproduktion genom att försämrå för djuren är en mycket dålig strategi

Veterinärerna Johan Lindsjö och Elina Åsbjer från Swedish Centre for Animal Welfare (SCAW) skriver att det är en dålig strategi att konkurrera med andra länder genom att försämrå för djuren.

”Inte heller EFSA, den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, rekommenderar att man skiljer smågrisarna från suggan förrän vid tidigast fyra veckors ålder. Alltför tidig avvänjning kan leda till att smågrisarna utvecklar beteendestörningar och i högre grad drabbas av diarréer. Diarréer som ofta behöver behandlas med antibiotika.”

Veterinärerna Lindsjö och Åsbjer menar att ökad antibiotikaanvändning går stick i stäv med regeringens handlingsplan mot antibiotikaresistens. De trycker på vikten av att Sverige bidrar till att förbättra livsvillkoren för grisarna och lyfter fördelarna med bra djurhållning inom resten av EU.⁵

Jordbruksverket bortser från vetenskapliga underlag

Helena Röcklinsberg, docent vid SLU, intervjuas och framhåller att SJV feltolkat den studie de hänvisar till. Studien är för liten och innehåller så många felparametrar att den inte kan klassas som vetenskaplig.

”Det framstår som att Jordbruksverket dels valt att lyssna mer till näringsens remissvar än andra – samstämmigt kritiska – instanser, dels bortser från forskning och vetenskap i föreskriftsarbetet. Det är det som är så upprörande, de tar inte in det vetenskapliga underlag som finns. Ska inte forskningen med sina väldokumenterade, granskade och publicerade underlag vara något värt när man stiftar lagar?” säger Helena Röcklinsberg.⁶

Via TT: Hård kritik från forskare mot nya regler för grisuppfödning

”Den här studien är inte gjord av forskare. Däremot finns det en massa övertygande vetenskapliga publikationer som pekar på att en tidigare avvänjning av grisar leder till ökad sjuklighet och därmed ökad antibiotikaanvändning. Jordbruksverkets förslag går alltså direkt emot vetenskapen”, säger Bo Algers, professor vid Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i en kommentar på studien sammanställd av Svenska Pig.⁷

³ ”Förslaget devalverar svensk djurhållning” www.gp.se/nyheter/debatt/f%C3%B6rslaget-devalverar-svensk-djurh%C3%A5llning-1.4729575 Göteborgs-Posten 2017-10-16

⁴ ”Ta inte smågrisarna från suggan ännu tidigare” www.svd.se/lat-smagrisar-stanna-hos-suggan-i-fyra-veckor SvD

⁵ ”Värna grisarna” www.unt.se/asikt/debatt/varna-grisarna-4768809.aspx Upsala Nya Tidning 2017-09-25

⁶ ”Kritikstorm mot Jordbruksverkets djurskyddsförslag” www.landlantbruk.se/landbruk/kritikstorm-mot-jordbruksverkets-djurskyddsforslag/

Land Lantbruk 2017-10-12

⁷ TT-meddelande ”Hård kritik mot nya regler för grisuppfödning” Se tex Sydsvenskan, SVT och SvD

www.sydsvenskan.se/2017-08-21/hard-kritik-mot-nya-regler-for-grisuppfodning

www.svt.se/nyheter/inrikes/hard-kritik-mot-nya-regler-for-grisuppfodning

www.svd.se/hard-kritik-mot-nya-regler-for-grisuppfodning 2017-08-21